

b) Question Paper Pattern / Design

ఇచ్చే రాయవలసిన ఒక ప్రశ్నకు మొత్తం ప్రశ్నలు ప్రశ్నలు మార్కులు మార్కులు

అ) పద్యభాగం (30 మార్కులు)				
1. పద్యానికి సందర్భ సహిత ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యం	02	01	10	10
2. పెద్ద ప్రశ్నలు	02	01	08	08
3. సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు	04	02	03	06
4. చిన్న ప్రశ్నలు	04	02	03	06
ఆ) గద్యభాగం (20 మార్కులు)				
1. పెద్ద ప్రశ్నలు	02	01	08	08
2. చిన్న ప్రశ్నలు	04	02	03	06
3. సంక్షిప్తీకరణ	01	01	06	06
ఇ) ఉపవాచకం (14 మార్కులు)				
1. పెద్ద ప్రశ్నలు	02	01	08	08
2. సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు	04	02	03	06
ఈ) వ్యాకరణము (26 మార్కులు)				
1. ఛందస్సు				
అ) లక్షణాన్ని తెలిపి, ఉదాహరణతో సమన్వయం చేయుట	03	01	05	05
ఆ) ఇచ్చిన పద్యపాదానికి గణవిభజన చేసి యతి, ప్రాసలు గుర్తించుట	01	01	05	05
2. అలంకారాలు				
అ) లక్షణాన్ని తెలిపి, ఉదాహరణతో సమన్వయం చేయుట	03	01	05	05
ఆ) ఇచ్చిన పద్యభాగంలోని అలంకారాన్ని గుర్తించి, లక్షణ సమన్వయంచేయుట	01	01	05	05
3. అనువాదం (ఆంగ్లం నుండి తెలుగులోనికి అనువదించుట)	01	01	06	06
ఉ) సరియైన సమాధానము గుర్తించుట (పద్య, గద్య భాగములు-5 మార్కులు)	05	05	01	05
ఊ) జతపరచుట (పద్య, గద్య భాగముల నుండి-5 మార్కులు)	05	05	01	05

మొత్తం మార్కులు : 100

TELUGU

**Under Part - II
Second Language**

(w.e.f. 2009-10)

Paper - II

a) Syllabus :

విద్యార్థి మనోవికాసానికి, భావవ్యక్తీకరణ నైపుణ్యానికి, ఉత్తమ ఆలోచనా దృక్పథానికి, కళా సౌందర్యారాధనకు, నైతిక విలువల పరిరక్షణకు అనుగుణంగాను, ఆచరణయోగ్యంగాను ఉండేవిధంగా ఈ పాఠ్యప్రణాళిక రూపొందించబడింది. ఇందులో ఆత్మ గౌరవం, తల్లిదండ్రులపట్ల కనీస బాధ్యత, కారుణ్య దృష్టి, సత్యమార్గాన్వేషణ, మానవీయ సంబంధాలు, తెలుగు సంస్కృతీ, సంప్రదాయాలు, భిన్నత్వంలో ఏకత్వం, దేశభక్తి, దైవభక్తి తదితర అంశాలు అంతస్సూత్రంగాను, విద్యార్థుల మనోవికాసం బహిర్గతమయ్యేవిధంగాను పాఠ్యాంశాలు పొందుపరచడం జరిగింది.

ఈ పాఠ్యప్రణాళికలో ప్రాచీన, ఆధునిక పాఠ్యాంశాలతో కూడిన పద్యభాగం, గద్యభాగం, ఉపవాచకంతోపాటు వ్యాకరణం, మాదిరి అనువాదాలు, సంక్షిప్తీకరణలు, పదములకు వివరణలు ఉన్నాయి.

పుస్తకం పేరు : సాహితీ నందనం (తెలుగు పాఠ్య పుస్తకం)
వ్యాకరణం
త్రివేణి (ఉపవాచకం)

అ) పద్యభాగం (ఐదు పాఠాలు)

ప్రాచీన పద్య భాగంలో మూడు పాఠాలు

1. తిక్కన - "ఆంధ్ర మహాభారతం" నుండి గ్రహించబడిన "ద్రౌపది ఆక్రోశం".
2. గోన బుద్ధారెడ్డి - "రంగనాథ రామాయణం" నుండి గ్రహించబడిన దశరథుని శాప వృత్తాంతం.
3. ధూర్జటి - "శ్రీకాళహస్తీశ్వర శతకం" నుండి గ్రహించబడిన "ఆత్మ నివేదనం".

ఆధునిక పద్యభాగంలో రెండు పాఠాలు

4. “కరుణశ్రీ” జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి - ఉదయశ్రీ ప్రథమ భాగం నుండి గ్రహించబడిన “పుష్ప విలాపము”.

5. దాశరథి - ‘అగ్నిధార’ కవితా సంపుటి నుండి గ్రహించబడిన “ప్రశ్న”.

అ) గద్యభాగం (ఐదు పాఠాలు)

6. నార్ల వేంకటేశ్వరరావు - నార్ల రచనలు ఐదవ సంపుటి నుండి గ్రహించబడిన “అజంతా చిత్రాలు”.

7. దేవులపల్లి రామానుజరావు - “సారస్వత నవనీతం” అనే సంకలనం నుండి గ్రహించబడిన “కళ”.

8. నూతలపాటి గంగాధరం - “సాహిత్య గంగాలహరి” అనే వ్యాస సంపుటి నుండి గ్రహించబడిన “వచన కవిత”.

9. ఆచార్య పి. యశోదారెడ్డి - “మావూరి ముచ్చట్లు” అనే కథా సంపుటి నుండి గ్రహించబడిన “గంగరేగి చెట్టు”.

10. ఆరుద్ర - “సమగ్రాంధ్ర సాహిత్యం” నుండి గ్రహించబడిన “అన్నమయ్య”.

బ) వ్యాకరణాంశములు

1. ఛందస్సు

(అ) ఉత్పలమాల	(ఆ) చంపకమాల	(ఇ) శార్దూలం	(ఈ) మత్తేభం
(ఉ) కందం	(ఊ) ద్విపద	(ఎ) తేటగీతి	(ఏ) ఆటవెలది
(ఐ) సీసం	(ఒ) ముత్యాలసరం		

2. అలంకారాలు

అ) శబ్దాలంకారాలు

(అ) వృత్త్యనుప్రాస	(ఆ) ఛేకానుప్రాస	(ఇ) లాటానుప్రాస
(ఈ) అంత్యానుప్రాస	(ఉ) యమకం	

ఆ) అర్థాలంకారాలు

(అ) ఉపమాలంకారం	(ఆ) ఉత్పేక్షాలంకారం	(ఇ) రూపకాలంకారం
(ఈ) అతిశయోక్త్యలంకారం	(ఉ) శ్లేషాలంకారం	
(ఊ) అర్థాంతరన్యాసాలంకారం	(ఎ) దృష్టాంతాలంకారం	
(ఐ) స్వభావోక్తి	అలంకారం	

3. అనువాదములు

ఆంగ్ల భాష నుండి తెలుగు భాషలోకి అనువదించిన ఎనిమిది అనువాదాలు ఉన్నాయి.

4. సంక్షిప్తీకరణలు

పాఠ్యపుస్తకంలోని గద్యభాగం నుండి గ్రహించబడిన ఐదు సంక్షిప్తీకరణలు ఉన్నాయి.

ఈ) “ఉపనాచకం -త్రివేణి”

1. మొదటి నాటిక

పొట్లపల్లి రామారావు రచించిన “పగ”.

2. రెండవ నాటిక

బోయి భీమన్న రచించిన “పడిపోతున్న అడ్డుగోడలు”.

3. మూడవ నాటిక

ఆత్రేయ రచించిన “ఎవరు దొంగ”.

